

عنوان مقاله:

بررسی و نقد مبانی نظریه جامعه باز پوپر با نظر به مبانی جامعه معتدل الاهی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، دوره 25، شماره 87 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

مهدی ایمانی مقدم - استادیار گروه معارف دانشگاه اراک (نویسنده مسئول). نشانی: اراک، میدان بسیج، بلوار کربلا، دانشگاه اراک/. نامبر:
.Email: nahadom@gmail.com / 08632761008

حمید پارسانیا - استادیار گروه معارف دانشگاه اراک (نویسنده مسئول). نشانی: اراک، میدان بسیج، بلوار کربلا، دانشگاه اراک/. نامبر:
.Email: nahadom@gmail.com / 08632761008

خلاصه مقاله:

هدف: هدف از انجام این پژوهش، نقد مبانی نظری «نظریه جامعه باز» یا همان «لیبرال دموکراسی منفی» کارل پوپر بود. روش: پژوهش حاضر به روش نقد معرفت شناختی و ابطال روش ابطال گرایی در فلسفه علم پوپر صورت گرفت. یافته ها: هرچند پوپر در نظریه اش خواهان تحقق جامعه ای مبتنی بر قبول اصالت فرد، محوریت قانون و تساوی در برابر آن، دموکراسی و آزادی بود، اما شرط تحقق همه این اصول را صرفاً بروز و نمود حذفی اراده های انسانی می دانست. نظریه وی بر فرض «جهانهای سه گانه» در هستی شناسی، «ابطال گرایی» در فلسفه علم و «استحاله کسب یقین» در معرفت شناسی استوار شده و در مقابل این نظریه، نظریه مردم سالاری دینی قرار دارد که در قرائت اسلام ناب بر پایه قبول مبدء و معاد و منزلت خلیفه الهی انسان، مبتنی بر «رنالیسم» هستی شناختی، «اثبات گرایی تجربی و عقلانی و وحیانی» در فلسفه علم و «امکان و بلکه ضرورت کسب یقین» در معرفت شناسی استوار شده است. نتیجه گیری: نتایج حاصل از مقاله حاضر می تواند تناقض موجود در ادعای «اصلاحات گام به گام منفی»، طرح شده از سوی اصلاح طلبان پوپری در دنیای اسلام و ایران اسلامی را عیان سازد و رهیافتی به یکی از بنیادی ترین و تاریخی ترین مسائل حوزه فلسفه سیاست؛ یعنی «مبانی مشروعیت در تحقق و بقای حکومت» باشد.

کلمات کلیدی:

مردم سالاری دینی، جامعه باز، جامعه بسته، عقلانیت انتقادی، دموکراسی منفی، کارل ریموند پوپر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1374887>

